

Про викладання польської мови у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 н.р.

Підготовлені на основі листа МОН України № 1/13749-23 від 12.09.2023 року «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році», листа МОН України № 1/12186-23 від 16.08.2023 року «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», Методичних рекомендацій щодо окре-

мих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 15 травня 2023 р. № 563, наказом МОН України № 289 від 01.04.2022 року «Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»

Вивчення польської мови у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься за декількома Державними стандартами і типовими освітніми програмами:

- **для учнів 1-4 класів** за новим Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року №87, Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко, і Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна, та навчальною програмою з польської мови та читання (складник типової освітньої програми) для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти навчанням українською мовою <http://surl.li/lufufj>; та навчальною програмою з польської мови та читання складник типової освітньої програми) для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою <http://surl.li/lufufus>.

- **для учнів 5-6 класів** польська мова може вивчатися як окремий предмет (мова національної меншини) або як друга іноземна мова, як факультатив, спецкурс чи курс за вибором. Польська мова вивчається в закладах загальної середньої освіти з навчанням українською мовою за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 30 вересня 2020 №898, Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН 19 лютого 2021 року за № 235, та модельними навчальними програмами:

- **Польська мова як мова національної меншини. 5-9 класи.** Польська мова. 5–9 класи (початок вивчення з 5-го класу). (Мацькович М.Р., Калуські Томаш-Аркадіуш, Калуська Р.Ю.), що затверджена наказом МОН 795 від 12.07.2021№ року. <http://surl.li/llzvf>

- **Друга іноземна мова. 5-6 класи.** Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун Є.Л.).

<http://surl.li/bgjpy>

- **для учнів 7-9 класів** за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої

освіти II ступеня (базова середня освіта), розробленою на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 405, та навчальною програмою для учнів 5-9 класів загальноосвітніх закладів «Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 1 класу). 5-9 класи. Наказ МОН від 07.06.2017 р. (<http://surl.li/eipzz>);

- навчальною програмою для учнів 5-9 класів загальноосвітніх закладів «Польська мова як друга іноземна у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов та у закладах загальної середньої освіти (початок вивчення – з 5 класу). 5-9 класи. Наказ МОН від 24.11.2017 р. №1539 (<http://znpu.org.ua/materialy-dydaktyczne-programy-nauczania/>).

- у 5-9 класах продовжуємо навчатися за програмою Program nauczania języka polskiego w klasach 5-9.(1 rok nauczania) Програма «Польська мова 5-9 кл» (**як рідна** у школах з українською мовою навчання) (укладачі Мацькович М.Р., Бугера Л.Д., Пришляк Л.А.).

- **для учнів 10-11 класів** за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392, Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464), та навчальною програмою для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів «Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (рівень стандарту) (початок навчання – з 1 класу). 10-11 класи», затвердженою наказом МОН від 23.10.2017 р. №1539 (<http://surl.li/euwg>).

Якщо ж факультативно, то можна використовувати Навчальну програму факультативного курсу з польської мови для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти (авт. Глинюк Л. М.). - Висновок комісії з мов національних меншин Науково-методичної ради МОН України «Схвалено до використання у закладах загальної середньої освіти» (протокол №2 від 11 червня 2020 р. Лист ІМЗО №22.1/12-Г-348 від 12 червня 2020 р.).

Організація навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Згідно з новою Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН 19 лютого 2021 за № 235, та модельними навчальними програмами, яким наказом МОН від 12 липня 2021 року № 795 надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», питання навчального навантаження учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти регулюється Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 № 2205 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394) і Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Польська мова у 5-6 класах як друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) входить до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибірковий освітній компонент за рахунок перерозподілу навчальних годин інших освітніх галузей.

Спираючись на **модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів**, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів. Така програма має містити **опис результатів** навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідною модельною навчальною програмою, розподіл навчальних годин на вивчення кожного тематичного блоку, опис видів навчальної діяльності.

У модельних навчальних програмах відсутній розподіл навчальних годин у розрізі розділів, тем тощо. **Кількість годин**, необхідна для вивчення тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо), **визначається вчителем/вчителькою у навчальній програмі** в межах загальнорічної кількості годин, передбаченої навчальним планом закладу освіти на вивчення цього предмета/інтегрованого курсу, та з урахуванням очікуваних результатів навчання, визначених навчальною програмою.

Розробляючи навчальну програму, педагоги можуть вносити зміни у **пропонований модельною навчальною програмою зміст** навчального предмета/інтегрованого курсу, відповідно до підготовленості класу, регіональних особливостей, робочого навчального плану школи, необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, в яких відбувається освітній процес, зокрема:

- доповнювати зміст програми, включаючи регіональний компонент;
- розширювати / поглиблювати або ущільнювати зміст окремих елементів (розділів, тем, модулів тощо) програми, зважаючи на потреби учнів, матеріально-технічне забезпечення закладу освіти, запити батьків, громади тощо;
- доповнювати тематику практичних / творчих робіт;
- вилучати окремі питання, з метою уникнення надмірної деталізації змісту навчального матеріалу.

Загальний обсяг таких змін може досягати 20%.

Також учитель може змінювати послідовність вивчення тем, не порушуючи логічної послідовності досягнення результатів навчання.

Навчальні програми, розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

На основі навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає **календарно-тематичний план**, який має орієнтувати в послідовності розгортання програмового змісту і формування очікуваних результатів навчання, забезпечуючи при цьому цілісність і системність навчання. Головним завданням для вчителя є врахування обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом для адаптаційного циклу (5 – 6 класи), і надання змоги досягти запланованих результатів. Обов'язкові результати навчання описуються у Державному стандарті через конкретні результати та відповідні орієнтири для оцінювання і мають бути досягнуті протягом двох років опанування навчального предмета чи інтегрованого курсу освітньої галузі. Тому надзвичайно важливого значення набуває розподіл конкретних освітніх результатів, визначених Державним стандартом, у межах навчального року в 5 та в 6 класах.

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, у семестровому оцінюванні **враховуються результати контролю груп загальних результатів навчання**. Тому вважаємо за доцільне у календарно-тематичному плані визначити відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів, визначеній Державним стандартом.

Календарно-тематичне планування здійснюється вчителем у довільній формі і може бути об'єднано з навчальною програмою в один документ.

Учитель має академічну свободу, що надає йому право **самостійно обирати програмне забезпечення, методи та форми організації освітнього процесу, конструювати урок** так, щоб учні могли самостійно відкрити нові для себе знання, опанувати нові навички, розвинути свою компетентність.

Під час реалізації навчальної програми **рекомендуємо вчителю надавати учням чіткі інструкції щодо очікуваних результатів навчання, застосовувати особистісно-орієнтований підхід**, що може бути забезпечений передусім вибором відповідних тем навчальних проєктів та ролей у груповій діяльності. Методичні прийоми, які використовуються на уроках, треба добирати з урахуванням вимог до результатів навчально-пізнавальної діяльності, що відображені в Державному стандарті і навчальній програмі.

Задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах очного та дистанційного навчання пропонуємо під час календарно-тематичного планування у навчальних програмах і календарно-тематичних планах виділити ключові теми, на яких ґрунтується подальше опрацювання програмового матеріалу. Це дозволить без порушення системи програмових вимог ущільнювати, оптимізувати вивчення предмета, концентрувати увагу на відпрацюванні позицій, що мають забезпечити якісну самостійну роботу учнів в умовах дистанційного навчання. Пропонуємо в календарно-тематичному плануванні поєднувати з коригувальним навчанням вивчення нового матеріалу, а також деякі

теми можуть вивчатись інтегровано, наприклад, Відпочинок і дозвілля + Подорож, Одяг + Погода, Подорож + Країни, мова яких вивчається.

Рекомендуємо на початку навчального року виявити рівень опанування учнями навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах воєнного часу самостійно або із використанням технологій дистанційного навчання, визначити необхідність організації традиційного повторення вивченого матеріалу за минулий рік, запровадити «коригуюче навчання». Це дозволить з'ясувати навченість учнів, їхню готовність до засвоєння нового змісту, а також допоможе визначити оптимальні умови для планування й організації подальшого освітнього процесу.

У календарно-тематичному плануванні необхідно передбачити достатню кількість навчального часу для повторення і проведення діагностування результатів навчання за попередній рік. Спосіб діагностування залишкових результатів навчання вчитель обирає самостійно. Результати діагностування не підлягають обліку і не враховуються під час оцінювання за перший семестр.

Освітній процес у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 н. р., відповідно до рішень обласних військових адміністрацій (далі – адміністрації) та засновників закладів освіти, може бути організовано за очною, дистанційною формами навчання або їх поєднанням (за змішаним режимом) залежно від можливостей фонду захисних споруд у цих закладах.

Організація освітнього процесу залежить від безпечної ситуації в кожному населеному пункті. Структура і тривалість навчального тижня, навчального дня, заняття, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

Задля розуміння особливостей віддаленого навчання необхідне опанування педагогічними працівниками новими інструментами, новітніми методиками та стратегіями віддаленого навчання; використання різноманітних форм та прийомів, що допоможуть учням самостійно мислити, ефективно спілкуватися, співпрацювати та творити в умовах кризових та надзвичайних ситуацій, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій відповідно до професійного стандарту, адаптування компетентностей до умов віддаленого навчання та використання поширених сучасних підходів до освітнього процесу.

Для успішної організації віддаленого навчання необхідне розуміння та усвідомлення особливостей безпечного та ефективного освітнього середовища, використання синхронного та асинхронного віддаленого навчання, з'ясування необхідних комунікативних підходів до навчання мови які можна застосувати у віддаленому контексті, зосередження особливої уваги на перевануванню навчанні, підході, який швидко набуває популярності в освіті, визначення відмінностей та схожості у віддаленому та очному плануванні уроків, організації уроку та управлінні ресурсами/матеріалами, знаходження шляхів інтеграції соціально-емоційного навчання в школах України.

Ключовим елементом у віддаленому навчанні для вчителів є ознайомлення з різними підходами, стратегіями та інструментами для оцінювання, що включає аналіз стратегій для сприймання усного та писемного мовлення; усної, письмової та онлайн-взаємодії; усного та письмового продукування, граматики та лексики (принципи, цифрові компоненти, можливості інтеграції, поєднання режимів та форматів).

Якість освіти на всіх рівнях залишається головним завданням освітньої галузі за будь-яких умов. Функціонування системи освіти під час надзвичайних ситуацій характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій.

1.2. Ведення шкільної документації

У початковій школі (1 – 4 класи) зошити перевіряються після кожного уроку у всіх учнів. **У 5-9 класах зошити перевіряються раз на тиждень.**

У 10-11 класах у зошитах перевіряються найбільш значимі роботи, але з таким розрахунком, щоб раз на місяць перевірялися роботи всіх учнів.

До виправлення помилок у письмових роботах учителі можуть підходити диференційовано, враховуючи вікові особливості учнів та рівень сформованості відповідного умінь у конкретного учня/учениці: виправляти помилки власноруч; підкреслювати слово/вираз тощо з помилкою; підкреслювати саму помилку з метою самостійного виправлення її учнем/ученицею; позначати рядок, в якому є помилка, на полях з метою самостійного пошуку та виправлення помилки учнями. **Доцільно у 5–6 класах підкреслювати слово/ вираз тощо з помилкою та виправляти помилки власноруч кожному учневі/ учениці.**

Рекомендуємо учням заводити по два робочих зошити та один для діагностичних (контрольних) робіт (якщо діагностичні (контрольні) роботи школярі виконують на друкованих аркушах, то вони зберігаються у вчителя відповідно до номенклатури справ навчального закладу).

Оцінка за зошит виставляється у класний журнал усім учням у кінці кожного місяця **в окремій колонці без дати.**

Відповідно до загальних вимог до ведення класного журналу (Інструкція з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496) «**Записи в журналі ведуться державною мовою.** З іноземних мов частково допускається запис змісту уроку та завдання додому мовою вивчення предмета». **Зошити та словник підписуються мовою, що вивчається, тобто польською.**

Зразок підпису зошита для діагностичних (контрольних) робіт

Zeszyt
do sprawdzianów z języka polskiego
Imię, nazwisko (Mianownik)
Klasa (rzymnska) litera (mała)

Наприклад:

Zeszyt
do sprawdzianów z języka polskiego
Julia Siwasz
Klasa VII a

методичні рекомендації

Зразок підпису робочого зошита

Imię, nazwisko (Mianownik)
Klasa (rzymska) litera (mała)
Przedmiot

Наприклад:

Julia Siwasz
Klasa VII a
Językpolski

Зразок підпису словника

Słownik
do języka polskiego
Imię, nazwisko (Mianownik)
Klasa (rzymska) litera (mała)

Наприклад:

Zeszyt (Słownik)
do języka polskiego
Julia Siwasz
Klasa VII a

Запис класної роботи

Pierwszy wrzesnia
Lekcja

Запис домашньої роботи

Pierwszy wrzesnia
Praca domowa

Підпис діагностичної (контрольної) роботи

Sprawdzian z języka polskiego
Imię, nazwisko (Mianownik)
Klasa (rzymska) litera (mała)
I semestr

Наприклад:

Sprawdzian z języka polskiego
Julia Siwasz
Klasa VII a
I semestr

Зразок оформлення сторінки обліку проведених занять у класному журналі з польської мови у 5-6 класах НУШ (ліва сторінка журналу)

№	Місяць і число / Прізвище та ім'я учня/учениці	09 / 09		24 / 10		28 / 10		Тематична	05 / 11		15 / 11		Тематична	Аудіювання	Говоріння	Читання	Письмо	I семестр	Скоригована
		Зошит	Зошит	Зошит	Зошит	Зошит	Зошит												
1.	Биба Богдан	8	6	7	8	8	8	8	9	9	8	9	8	8	8	8	8	8	
2.	Зінченко Вікторія	7	7	7	9	7	7	7	8	8	9	8	7	8	7	7	7	7	
3.	Куртанич Діана	9	9	9	10	9	10	9	10	10	9	10	10	9	10	10	10	10	

Зразок оформлення сторінки обліку проведених занять у класному журналі з польської мови у 5-6 класах НУШ (права сторінка журналу)

Учитель _____

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
1			
2			
...			
14	28/10	Діагностична (контрольна) робота № 1: тестові завдання, граматичні вправи	
15			
...			
33	27/12	Діагностична (контрольна) робота № 2: тестові завдання, граматичні вправи	
...			
...			
1		Сприймає усну інформацію на слух/ аудіювання	

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
2		Усно взаємодіє та висловлюється/ говоріння	
3		Сприймає письмові тексти/ читання	
4		Письмово взаємодіє та висловлюється/ письмо	
50			
51			
52			
...			
68	26/05	Діагностична (контрольна) робота № 4: тестові завдання, граматичні вправи	
		Сприймає усну інформацію на слух/ аудіювання	

Дозволяється використовувати підручники, що видані у поточному році та в попередні роки, враховуючи при цьому зміни у програмах. Щодо додаткової навчально-методичної літератури, то вчителі вільні в її виборі й можуть використовувати таку, що найкраще реалізує їхню методику навчання та компетентнісний потенціал предмета «Іноземні мови». Програма не обмежує самостійність та творчу ініціативу вчителів, передбачаючи гнучкість у виборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання. Із переліком рекомендованої літератури можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) та на сайті Інституту модернізації змісту освіти (www.imzo.gov.ua).

Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, є необов'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення.

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міносвіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128. При поглибленому вивченні іноземної мови клас ділиться на групи з 8–10 учнів у кожній (не більше ніж 3 групи); при вивченні іноземної, що не є мовою навчання, а вивчається як предмет – клас чисельністю понад 27 учнів ділиться на 2 групи.

Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за власною шкалою, або за системою оцінювання, визначеною законодавством. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюються за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити на власний розсуд адаптаційний період, упродовж якого не здійснюється поточне і тематичне оцінювання.

Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів його опанування та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного

контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних робіт. Систему (кількість та зміст) діагностичних робіт учитель визначає самостійно залежно від навчальної ситуації, та, у разі потреби, вносить зміни до календарно-тематичного плану. Вважаємо за доцільне проводити **по дві діагностичні (контрольні) роботи у кожному семестрі**.

Під час виставлення **тематичного бала** результати перевірки робочих зошитів **не враховуються**.

Діагностична робота проводиться з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів;
- коригування навчального процесу;
- прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом.

Діагностична робота може бути комплексною або складатися з певного формату завдання: лексичні, граматичні тести, завдання для перевірки рівня сформованості чотирьох видів мовленнєвої діяльності (сприймання усної інформації, письмового тексту, усна взаємодія та продукування, письмова/онлайн взаємодія).

У класному журналі в графі «Зміст уроку» фіксується проведення діагностичної роботи, відповідний бал / рівень – поряд із прізвищем учня / учениці.

Фіксація оцінки за ведення зошита у класному журналі здійснюється за 12- бальною або рівневою шкалою. Зразок оформлення сторінки електронного журналу:

№ з/п	Прізвище, ім'я учня/учениці	18/10	20/10	25/10	27/10	31/10	Зошит	Тематична
						В	В	В
						9	8	9
						н	•	•
						•	•	•
						•	•	•

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
	18/10	Уведення мовного інвентаря у тематичному контексті мовленнєвої ситуації «Мої друзі»	Впр.1, с.22 (письмово / усно)
	20/10	Опрацювання мовного інвентаря у тематичному контексті мовленнєвої ситуації «Мої однокласники»	Опрацювати навчальний матеріал /відео (онлайнінструмент Kahoot)
	25/10	Опрацювання мовного інвентаря у тематичному контексті мовленнєвої ситуації «Мої однокласники»	Створити постер «Справжній друг» (онлайн-інструмент Wordwall)
	27/10	Створення проєкту за темою «Мій найкращий друг»	Впр.3, с.25 (письмово)
	31/10	Писемна взаємодія за темою «Друзі». Діагностична робота (писемне продукування за темою «Друзі»)	Впр. 6, с.28 (письмово / усно)

Семестрове оцінювання здійснюється на основі «Контролю» груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів семестру й підтвердження результатів поточних балів, отриманих учнями раніше двічі на рік. Завдання для проведення семестрового оцінювання та контролю груп загальних результатів складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання.

Звертаємо увагу, що «Контроль» не є контрольною роботою і може бути комплексним та проводитись у формі тестування.

Важливо! Фіксація результатів тематичного, семестрового оцінювання та контролю груп загальних результатів проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться на основі тематичного оцінювання та оцінок контролю груп загальних результатів.

Під час укладання календарно-тематичного плану вчитель визначає дату проведення перевірки рівня сформованості певної групи загальних результатів (контроль аудіювання; контроль говоріння; контроль читання; контроль письма). Семестровий контроль може бути комплексним та проводитись у формі тестування. Наприклад, контроль аудіювання + контроль читання або (у 5 класі) контроль аудіювання + контроль читання + контроль письма. Рішення про проведення комплексного контролю приймає вчитель в залежності від об'єктивних умов здійснення освітнього процесу. Факт проведення контролю зазначається в класному журналі в графі «Зміст уроку». Оцінка за роботу фіксується без дати після останньої тематичної оцінки в семестрі. У разі, якщо учень / учениця отримав / отримала оцінку на уроці, то вона фіксується на сторінці «Облік навчальних досягнень здобувачів освіти». Зразок оформлення сторінки класного журналу (ліворуч):

№ з/п	Прізвище, ім'я учня/ учениці	15/12	20/12	22/12	27/12	Зошит	Тематична	Аудіювання	Читання	Говоріння	Письмо	I семестр	Скоригована
				н		•	•	•	•	•	•	•	
		10				•	•	•	•	•	•	•	
						•	•	•	•	•	•	•	

У разі відсутності учня / учениці на уроці, оцінка за контроль певної групи загальних результатів ставиться на основі педагогічного спостереження впродовж семестру.

Зразок оформлення сторінки класного журналу (праворуч):

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
	15/12	Зміст уроку + Контроль сприймання усної інформації на слух / Аудіювання Контроль сприймання письмових текстів / Читання	
	20/12	Зміст уроку + Контроль усної взаємодії та висловлювання/ Говоріння	
	22/12	Зміст уроку + Контроль письмової взаємодії та висловлювання / Говоріння	
	27/12	Узагальнюючий урок	

Річне оцінювання здійснюється на основі результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Основні принципи оцінювання навчальних досягнень учнів з польської мови єдині для будь-якого контексту: офлайн, онлайн, чи гібридно, синхронно чи асинхронно.

Кожен учитель володіє інформацією, які ресурси доступні його учням. Щоб обрати найкращий підхід до оцінювання для вчителя і учнів варто відповісти на наступні питання:

Яка мета оцінювання? Наприклад, можна оцінювати учнів для того, щоб:

- вирішити, який клас/рівень підходить учню;
- визначити напрямок навчання;
- отримати дані щодо прогресу учня;
- зробити зріз знань.

Що саме необхідно оцінювати?

Яка саме інформація необхідна для досягнення визначеного результату? Наприклад, необхідно визначити рівень розвитку навички читання, або дати оцінку його/її спроможності використовувати якесь конкретне вміння, скажімо, робити презентацію.

Який найкращий шлях для отримання визначеної інформації?

У принципі, вчитель має знайти баланс між різними, буває розбіжними, факторами оцінювання як то:

Чіткість. Чи обраний метод оцінює необхідні вміння та навички? Дати завдання прочитати вголос абзац тексту, підходить для визначення рівня вимови учня. Втім, таке завдання не дасть вичерпну інформацію щодо інших аспектів мовленнєвої компетентності говоріння (таких як використання повних речень, вміння підтримувати бесіду, влучне застосування словникового запасу та граматичних конструкцій під час говоріння).

Надійність. Максимальна точність результату оцінювання досягається шляхом зменшення факторів, що можуть викривити результат оцінювання. Одним з таких факторів можуть бути набуті знання учня з теми. Наприклад, може виявитись різюча різниця в результатах усного тестування учня, якщо в одному випадку дати йому/їй завдання описати рідне місто, а в друго-

му поділитись своїми думками щодо незнайомої або нецікавої теми.

Доцільність. Наскільки аспект оцінювання наблизений до використання англійської мови у життєвих ситуаціях? Чи сприймає учень оцінювання доцільним для його життя, самореалізації, подальшої трудової діяльності, громадянської активності, навчання?

Вплив. Чи обраний метод оцінювання має позитивний або негативний вплив на навчання та розвиток учня? Чи стимулює він учня до продовження навчання та покращення знань?

Практичність. В будь-якій ситуації є обмеження в часі та ресурсах, що суттєво впливає на оцінювання. Наприклад, дати завдання учню написати есе та здати електронну версію в певний проміжок часу є чітким, надійним та доцільним оцінюванням, але якщо учень не має доступу до ПК і буде виконувати завдання на смартфоні, то таке оцінювання стає непрактичним і ненадійним.

Підсумкове оцінювання. Підсумкове оцінювання полягає у тому, щоб дати оцінку результатам навчання учня в конкретний момент навчального процесу. Воно може втілюватись у коротких тестах, тематичних, семестрових та річних контрольних, оцінюванні окремих завдань.

Важливо готувати учнів до оцінювання, тому перед тестуванням або перевіркою знань необхідно виділити час на те, щоб учні ознайомились з форматом оцінювання, аби вони знали, що саме буде оцінюватись і з якою метою. Необхідно впевнитись, що учні розуміють поставлені завдання та правила, мають в достатній мірі можливостей для практики до оцінювання.

Відкрите оцінювання: тобто учень може використовувати будь-які тексти або матеріали, які стануть в потрібні, зазвичай проводиться протягом довшого проміжку часу (48 годин або навіть декілька днів). Часто учневі потрібно проводити дослідницьку діяльність та залучати онлайн-ресурси. Такі завдання, зазвичай, найбільш наближені до використання іноземної мови у життєвих ситуаціях, наприклад, академічне письмо вимагає від учня вміння знайти та опрацювати інформацію, оформити посилання на використані джерела.

Проектні завдання: можуть втілюватись у різних форматах, таких як презентації, створення листівок, постерів та інше. Під час такого оцінювання визначається не тільки рівень володіння мовою, а і навички 21 століття, такі як співпраця, комунікація, креативність.

Учніське портфоліо: паперові чи цифрові портфоліо – це відображення навичок учня, з наведеними прикладами його/її робіт, що спонукає вчителя надати відгук та резюме щодо процесу навчання учня та розвиває учнівську самостійність, підприємливість та критичне мислення.

Формувальне оцінювання. Навчальна практика вимагає від учителя постійного збору даних щодо рівня володіння мовою учнем - що він/вона досягнув та

вміє робити. Іншими словами, необхідне формувальне оцінювання, що спрямоване на формування напрямку навчання учня через аналіз його/її навичок на даний момент, визначення цілей та етапів навчального процесу, а також параметрів успішного досягнення визначених цілей. Іншими словами це визначення відповідей на питання “Де я?”, “Що далі мені необхідно вивчити?”, “Як виглядає досягнення цілей?”. Таким чином створюється постійна взаємодія між учнем і вчителем, регулярні та конструктивні коментарі від учителя щодо успіхів учня допомагають учневі ефективно просуватись у розвитку та навчанні. Щоб учні були успішні, їм необхідно розуміти, що вони вже засвоїли і якими навичками володіють.

Спостереження: створення ситуації, в яких учитель має можливість спостерігати за невимушеним використанням учнями мови, наприклад, групова або проектна робота.

Швидкі тести: автоматизовані тести (на різноманітних ресурсах та вебсайтах), або короткі тести на пройдений матеріал спонукають взаємодію з учнями й надають можливість продемонструвати набуті знання.

Опитування: самоаналіз учня дає змогу не тільки розвивати навички 21 століття, такі як критичний аналіз, але і створює простір для формувального оцінювання та взаємодії з учителем або/та учнями, надає учневі відчуття відповідальності за своє навчання. Може бути у форматі опитувальника чи списку стверджень типу “я можу” зі шкалою оцінювання.

Мікротексти: короткі письмові завдання: завершити речення, написати визначення, створити список, навіть використання чату для обговорення теми дають змогу учневі продукувати письмову взаємодію, на основі якої можна проаналізувати досягнення учня у сфері письма.

Оскільки формувальне оцінювання має бути безперервним та постійним, рекомендується вчителю мати бланки для формувального оцінювання та регулярно їх заповнювати (наприклад, раз на семестр, раз на чверть). У бланку можуть відображатись ключові компетентності, обсяг граматичних конструкцій та словникового запасу, критерії успіху, подальші кроки, коментарі вчителя.

З наведених вище рекомендацій та прикладів можна зробити висновок, що підсумкове та формувальне оцінювання часто використовують схожі завдання і тестування. Наприклад, семестрова контрольна робота надає оцінку результатів навчання учня за семестр та може бути використана для формувального оцінювання в ракурсі аналізу поточного стану вивчення мови, після якого є можливість встановити цілі для подальшого навчання. Інший приклад - це робота над проектом: за результатами презентації проекту виставляються оцінки учням (підсумкове оцінювання), а під час роботи над проектом вчитель має нагоду провести спостереження для формувального оцінювання і використати зібрані дані для надання обґрунтованого коментаря.

Орієнтовні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з іноземних мов при бальному оцінюванні

<p>Письмо. Високий рівень. Загалом використовує повсякденну лексику належним чином, іноді зловживаючи певними виразами. Вживає прості граматичні форми з високим ступенем контролю. Хоча помилки помітні, сенс може буде визначено. Написані речення пов'язані між собою і зрозумілі, використані основні сполучні слова та обмежена кількість зв'язуючих схем. Тема написаного повністю відповідає меті письмового висловлювання, що залишає читача повністю поінформованим.</p>	<p>12 балів. У письмовому та усному мовленні загалом уміло використовує повсякденну лексику належним чином та вживає прості граматичні форми. Допускаються незначні неточності у використанні лексики та граматики, що не заважають розумінню висловлювання. Учень-учениця намагаються вживати складніші конструкції з добре заученими висловлюваннями. Вимова учня/учениці є здебільшого зрозумілою. Повністю розуміє та може аналізувати зміст прочитаного чи прослуханого тексту, інформативних чи розповідних бесід, оголошень, інструкцій чи історій. Розуміє основну інформацію прочитаних чи почутих більш розгорнутих та складніших текстів (статей, історій тощо) відповідного рівня. Виконує всі (100%) завдань правильно.</p>
<p>Говоріння. Високий рівень. Уміє спілкуватися в повсякденних ситуаціях, незважаючи на вагання. Конструює довші речення, але не вміє використовувати складну мову, за винятком добре заучених висловлювань. Застосовує прості репліки. Вимагає дуже мало підказок і підтримки. Демонструє хороший ступінь використання простих граматичних форм. Використовує ряд характерної лексики під час розмови про повсякденні ситуації. Вимова здебільшого є зрозумілою, може контролювати вимову на рівні дикції та слів.</p>	<p>11 балів. У письмовому та усному мовленні загалом уміло використовує повсякденну лексику належним чином та вживає прості граматичні форми. Допускаються незначні неточності у використанні лексики та граматики, що не заважають розумінню висловлювання. Учень-учениця намагаються вживати складніші конструкції з добре заученими висловлюваннями. Вимова учня/учениці є здебільшого зрозумілою. Повністю розуміє та може аналізувати зміст прочитаного чи прослуханого тексту, інформативних чи розповідних бесід, оголошень, інструкцій чи історій. Розуміє основну інформацію прочитаних чи почутих більш розгорнутих та складніших текстів (статей, історій тощо) відповідного рівня. Виконує майже всі (90%) завдань відповідного рівня правильно. Розгорнуті розмови (новини, пісні, відео) з частковим розумінням почутого та розумінням основної інформації.</p>
<p>Розуміння зі слуху. Високий рівень. Розуміє зміст усного тексту повністю, аналізує зміст інформативних чи розповідних бесід, оголошень, іструкцій, повідомлень чи історій. Може сприймати складніші чи більш розгорнуті розмови (новини, пісні, відео) з частковим розумінням почутого та розумінням основної інформації.</p>	<p>10 балів. У письмовому та усному мовленні загалом уміло використовує повсякденну лексику належним чином та вживає прості граматичні форми. Допускаються незначні неточності у використанні лексики та граматики, що не заважають розумінню висловлювання. Учень-учениця намагаються вживати складніші конструкції з добре заученими висловлюваннями. Вимова учня/учениці є здебільшого зрозумілою. Повністю розуміє та може аналізувати зміст прочитаного чи прослуханого тексту, інформативних чи розповідних бесід, оголошень, інструкцій чи історій. Розуміє основну інформацію прочитаних чи почутих більш розгорнутих та складніших текстів (статей, історій тощо) відповідного рівня. Виконує правильно 80% завдань відповідного рівня.</p>
<p>Читання. Високий рівень. Розуміє зміст письмового тексту повністю, аналізує зміст коротких листів, оголошень, іструкцій, повідомлень чи історій. Може розуміти більш розгорнуті чи складніші тексти (статті, історії, електронні ресурси) відповідного рівня, учні можуть читати для розваги чи отримання інформації. з частковим розумінням прочитаного та розумінням основної інформації.</p>	<p>9 балів. Змістове наповнення письмових та усних повідомлень здебільшого актуальне з використанням основного словникового запасу належним чином. Учень/учениця створює короткі висловлювання, правильно застосовуючи прості граматичні форми в більшості завдань. Деякі помилки можуть заважати зрозуміти написане чи сказане повністю. В усному мовленні загалом розуміє зміст написаного.</p>
<p>Письмо. Достатній рівень. Розумно використовує основний словниковий запас належним чином. Вживає прості граматичні форми з деяким ступенем контролю, але іноді помилки можуть заважати зрозуміти зміст письмового висловлювання повністю. Текст зв'язується за допомогою основних, часто вживаних і повторюваних сполучних слів або сполучників. Можливі незначні невідповідності меті письмового висловлювання, але читач загалом розуміє зміст написаного.</p>	<p>9 балів. Змістове наповнення письмових та усних повідомлень здебільшого актуальне з використанням основного словникового запасу належним чином. Учень/учениця створює короткі висловлювання, правильно застосовуючи прості граматичні форми в більшості завдань. Деякі помилки можуть заважати зрозуміти написане чи сказане повністю. В усному мовленні загалом розуміє зміст написаного.</p>

<p>Говоріння. Достатній рівень. Передає основний зміст у дуже знайомих повсякденних формах. Створює висловлювання, які, як правило, дуже короткі – слова чи фрази – з частими ваганнями та паузами. Застосовує прості репліки, незважаючи на деякі труднощі. Потребує підказок і підтримки. Демонструє достатній рівень використання простих граматичних форм. Застосовує відповідну лексику, при розмові про повсякденні ситуації. Вимова здебільшого є зрозумілою, незважаючи на деякі недоліки.</p> <p>Розуміння зі слуху. Достатній рівень. Розуміє зміст усного тексту та вміє виокремити основні ідеї почутого. Складніші чи більш розгорнуті розмови потребують частих повторів та візуальної підтримки для розуміння почутого.</p> <p>Читання. Достатній рівень. Розуміє зміст письмового тексту в деталях та вміє виокремити основні ідеї прочитаного. Більш розгорнуті чи складніші тексти (статті, історії, електронні ресурси) потребують частих прочитань та візуальної підтримки для розуміння змісту. здебільшого зрозумілою, хоча і може містити деякі недоліки. Учень/учениця розуміє прослуханий чи прочитаний текст в загальному та може виокремити основні ідеї змісту. Виконує переважну більшість завдань (75%) правильно.</p>	<p>8 балів. Змістове наповнення письмових та усних повідомлень здебільшого актуальне з використанням основного словникового запасу належним чином. Учень/учениця створює короткі висловлювання, правильно застосовуючи прості граматичні форми в більшості завдань. Деякі помилки можуть заважати зрозуміти написане чи сказане повністю. В усному мовленні вимова є здебільшого зрозумілою, хоча і може містити деякі недоліки. Учень/учениця розуміє прослуханий чи прочитаний текст в загальному та може виокремити основні ідеї змісту. Виконує більшість завдань (60%) правильно.</p> <p>7 балів. Змістове наповнення письмових та усних повідомлень здебільшого актуальне з використанням основного словникового запасу належним чином. Учень/учениця створює короткі висловлювання, правильно застосовуючи прості граматичні форми в більшості завдань. Деякі помилки можуть заважати зрозуміти написане чи сказане повністю. В усному мовленні вимова є здебільшого зрозумілою, хоча і може містити деякі недоліки. Учень/учениця розуміє прослуханий чи прочитаний текст в загальному та може виокремити основні ідеї змісту. Виконує більшість завдань (55%) правильно.</p>
<p>Письмо. Середній рівень. Використано основний словниковий запас ізольованих слів і фраз із залученням кількох простих граматичних форм. Зміст письмового висловлювання частково зв'язний, застосовується проста пунктуація і часте використання сполучника «і». Можлива часткова невідповідність або неправильне тлумачення завдання. Цільовий читач мінімально розуміє зміст.</p> <p>Говоріння. Середній рівень. Має труднощі з переданням основної думки, навіть у дуже знайомих повсякденних розмовних формах. Відповіді обмежуються короткими фразами або окремими словами з частими сумнівами та паузами. Має значні труднощі у відповідях і репліках. Потребує додаткових підказок та підтримки. Застосовує лише обмежені граматичні конструкції. Використовує словниковий запас із ізольованих слів і фраз. Обмежено контролює вимову, яка часто нерозбірлива.</p> <p>Розуміння зі слуху. Середній рівень. Розуміє деякі ідеї прослуханого та ідентифікує окремі факти почутого. Повний зміст усного висловлювання розуміє лише за наявності наочностей (тексту, візуальної підтримки тощо).</p>	<p>6 балів. Учень/учениця має труднощі із передаванням основної думки в усних чи письмових висловлюваннях навіть у дуже знайомих повсякденних ситуаціях спілкування та використовує основний запас ізольованих слів і фраз із залученням кількох простих граматичних конструкцій. Має значні труднощі у відповідях і репліках, зміст частково зв'язний з частим використанням сполучника «і». Вимова обмежена, контрольована та часто нерозбірлива. Учень/учениця розуміє лише ключові ідеї прослуханого та прочитаного та потребує сторонньої допомоги для розуміння детального змісту тексту. Виконує половину (50%) завдань правильно.</p> <p>5 балів. Учень/учениця має труднощі із передаванням основної думки в усних чи письмових висловлюваннях навіть у дуже знайомих повсякденних ситуаціях спілкування та використовує основний запас ізольованих слів і фраз із залученням кількох простих граматичних конструкцій. Має значні труднощі у відповідях і репліках, зміст частково зв'язний з частим використанням сполучника «і». Вимова обмежена, контрольована та часто нерозбірлива. Учень/учениця розуміє лише ключові ідеї прослуханого та прочитаного і потребує сторонньої допомоги для розуміння детального змісту тексту. Виконує менше половини (41-49%) завдань правильно.</p>

<p>Читання. Середній рівень. Розуміє ключові ідеї прочитаного та ідентифікує окремі факти змісту. Повний зміст письмового висловлювання розуміє частково або за наявності наочностей.</p>	<p>4 бали. Учень/учениця має труднощі із передаванням основної думки в усних чи письмових висловлюваннях навіть у дуже знайомих повсякденних ситуаціях спілкування та використовує основний запас ізольованих слів і фраз із залученням кількох простих граматичних конструкцій. Має значні труднощі у відповідях і репліках, зміст частково зв'язний з частим використанням сполучника «і». Вимова обмежена контрольована та часто нерозбірлива. Учень/учениця розуміє лише ключові ідеї прослуханого і прочитаного та потребує сторонньої допомоги для розуміння детального змісту тексту. Виконує трохи більше третини (33-40%) завдань правильно.</p>
<p>Письмо. Початковий рівень. Зміст абсолютно не пов'язаний з тематикою завдання. Цільовий читач не може зрозуміти зміст.</p> <p>Говоріння. Початковий рівень. Має значні складнощі з переданням основної думки у дуже знайомих повсякденних розмовних формах. Відповіді обмежують короткими словами чи словосполученнями з частими сумнівами. Застосовує деякі прості граматичні конструкції з помилками, які, однак, не заважають сприйняттю інформації. Словниковий запас значно обмежений та не дозволяє формулювати висловлювання вільно. Вимова нерозбірлива</p> <p>Розуміння зі слуху. Початковий рівень. Розуміє окремі ідеї та усне мовлення без розуміння загального змісту та деталей почутого з наочностями та сторонньою допомогою.</p> <p>Читання. Початковий рівень. Розуміє деякі ідеї та думки прочитаного без розуміння деталей за наявності наочностей.</p>	<p>3 бали. Учень/учениця має значні складнощі з передавання основної думки письмових та усних висловлювань. Використовує окремі непов'язані фрази та словосполучення, намагається конструювати прості речення, але граматичні конструкції використовуються з помилками, які, однак не заважають сприйняттю інформації. Цільовий слухач/читач не розуміє зміст висловлювання. Учень/учениця розуміє лише окремі ідеї прослуханого та прочитаного за наявності наочностей. Виконує третину (30%) завдань правильно.</p> <p>2 бали. Учень/учениця має значні складнощі з передавання основної думки письмових та усних висловлювань. Використовує окремі непов'язані фрази та словосполучення, намагається конструювати прості речення, але граматичні конструкції використовуються з помилками, які, однак не заважають сприйняттю інформації. Цільовий слухач/читач не розуміє зміст висловлювання. Учень/учениця розуміє лише окремі ідеї прослуханого та прочитаного за наявності наочностей. Виконує менше третини (15-29%) завдань правильно.</p> <p>1 бал. Учень/учениця має значні складнощі з передавання основної думки письмових та усних висловлювань. Використовує окремі непов'язані фрази та словосполучення, намагається конструювати прості речення, але граматичні конструкції використовуються з помилками, які, однак, не заважають сприйняттю інформації. Цільовий слухач/читач не розуміє зміст висловлювання. Учень/учениця розуміє лише окремі ідеї прослуханого та прочитаного за наявності наочностей. Жодне завдання не виконано правильно.</p>

Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (ці параметри стосуються лише оцінювання і не слугують основними орієнтирами у навчанні)

Уміння	Клас				
	5	6	7	8	9
Усне сприймання (аудіювання)	Обсяг прослуханого запису матеріалу (в межах)				
	1-2 хв	1-2 хв	2-3 хв	2-3 хв	2-3 хв
Зорове сприймання (читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)				
	50-100	50-100	100-150	150-200	150-200
Усна взаємодія (діалог)	Висловлення кожного у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)				
	4	4	5	5	6
Усне продукування (монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)				
	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9
Писемне продукування (письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)				
	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80

Рекомендовані види робіт з польської мови у 5-6 класах НУШ

Усього годин/ Години контролю	70/6	
Семестри	I	II
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями мовних знань і компетентностей		
1. Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання		
<i>аудіювання</i>	1*	1*
2. Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння *		
<i>діалог</i> <i>монолог</i>	1*	1*
3. Сприймає письмові тексти/ Читання		
<i>читання вголос</i> <i>читання мовчки</i>	1*	1*
4. Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо		
<i>письмо</i>	1*	1*
5. Діагностичні (контрольні) роботи		
<i>тестові завдання, граматичні вправи</i>	2	2
Всього	6	6

* Види діяльності, перевірка яких здійснюється індивідуально протягом семестру (на розсуд учителя); для них не виділяються окремі уроки.

Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 7-11 класів

Оцінювання навчальних досягнень учнів у 7-11-х класах здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з мов національних меншин (лист МОН України від 30.08.2013 № 1/9–592), також радимо звернутися до раніше розроблених критеріїв за покликанням: <https://padlet.com/bonlily44/2020-2021-dmp4nx7ks99f7753/wish/695759199>

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану закладу.

Не підлягають обов'язковому оцінюванню навчальні досягнення учнів з факультативних, групових та індивідуальних занять, які фіксуються в окремому журналі.

Організація дистанційного та змішаного навчання у закладах загальної середньої освіти

Освітній процес у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 н. р., відповідно до рішень обласних військових адміністрацій (далі – адміністрації) та засновників закладів освіти, може бути організовано за очною, дистанційною формами навчання або їх поєднанням (за змішаним режимом) залежно від можливостей фонду зачислених споруд у цих закладах.

Організація освітнього процесу залежить від безпечної ситуації в кожному населеному пункті. Структура і

тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

Пропонуємо користуватися під час організації дистанційного навчання:

- Листи МОН України «Щодо організації дистанційного навчання» від 06.03.2022р. №1/3371-22; від 23.03.2020р. № 1/9-173; від 16.04.2020 №1/9-213;

- Методичні рекомендації «Організація дистанційного навчання у школі» (авт.: А.Лотоцька, О.Пасічник);

- «Всеукраїнська школа онлайн» (навчальний контент платформи містить уроки з 18 основних предметів).

Онлайн-курс для вчителів середньої школи надає необхідну основу для системного та структурованого засвоєння теоретичного матеріалу, практичні поради, приклади та кейси, а також численні вправи і готові частини уроків на відпрацювання певних рецептивних і продуктивних умінь та навичок. Курс побудований за принципами наступності, диференціації, циклічності та системності.

На допомогу вчителю польської мови

Цікаві матеріали для вчителів польської мови можна знайти на сайті Спільки вчителів-полоністів України (<https://znpu.org.ua/>)

Зорієнтуватися в особливостях формувального оцінювання допоможе курс «Оцінювання без знецінювання»: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course>.

Дуже корисним для вчителів-полоністів є посібник: Особливості вивчення польської мови як другої іноземної у 5 класі: метод. реком. / уклад. С.О.Степанюк, Л.М.Глинюк, А.О.Станько-Присяжнюк. Луцьк: ВІППО, 2022. 140 с. <http://vippo.org.ua/files/gymanitar/-3-1683806434168660.pdf>

Сайт ВІППО

<http://vippo.org.ua/index.php?pagename=gymanitar>

Вебсайт МОН України (<https://mon.gov.ua/>)

Вебсайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>)

На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (<https://lib.imzo.gov.ua/>).

Вебсайт Дрогобицької філії Інституту модернізації змісту освіти МОН України: znpu.in.ua.

**Методичні рекомендації
підготувала методистка відділу
гуманітарних дисциплін
Волинського інституту
післядипломної педагогічної освіти
Світлана СТЕПАНЮК.**